

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Къде И Как](#) > [Разходи](#) > Belgium

Разходи

Съдържание,
предоставено от
Белгия

Белгия

Настоящият раздел предоставя информация относно съдебните разходи в Белгия.

[семеино право — развод в](#)

[семеино право — попечителство над деца](#)

[семеино право — издръжка](#)

[търговско право — договор](#)

[търговско право — отговорност](#)

Законодателна рамка, уреждаща хонорарите на юридическите професии

Съдебни изпълнители

Гражданско производство

Хонорарите на съдебните изпълнители в гражданското и търговското производство са регламентирани в Кралски указ от 30 ноември 1976 г. Тарифите за 2009 г. са публикувани в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge*) от 31 декември 2008 г.

Текстовете и тарифите могат да бъдат намерени на уебсайта на [Националната камара на съдебните изпълнители на Белгия](#) (раздел „Тарифи и лихви“, след това „Всички дела“) или на уебсайта на [Портала на Съдебната власт в Белгия](#) (раздел „Законодателство“).

Наказателно производство

Хонорарите на съдебните изпълнители в наказателното производство са уредени в Кралски указ от 28 декември 1950 г. и в министерско циркулярно писмо от 22 януари 2009 г. Тарифите за 2009 г. са публикувани в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge*) от 12 януари 2009 г.

Текстовете и тарифите могат да бъдат намерени на уебсайта на [Националната камара на съдебните изпълнители на Белгия](#) (раздел „Тарифи и лихви“, след това „Всички дела“) или на уебсайта на [Портала на Съдебната власт в Белгия](#) (раздел „Законодателство“).

Адвокати

Хонорарите на адвокатите не са регламентирани. Адвокатът определя своя хонорар свободно, като се договоря с клиента, но въпреки това той трябва да бъде в рамките на предварително определени граници. Адвокатската колегия може да проверява дали хонорарът на адвоката не превишава тези граници.

Възможни са различни начини на изчисляване: почасово заплащане, възнаграждение за извършена услуга, възнаграждение според стойността на делото (процент от стойността на спора) и др. Забранено е сключването на пакт за хонорарите, пряко свързан с резултата от спора съгласно член 446 б) от Съдебния кодекс на Белгия. Адвокатът е длъжен предварително да информира клиента си за начина на изчисление на хонорара му. В Белгия върху хонорарите на адвокатите не се начислява ДДС.

Фиксирани съдебни разходи

Фиксирани разходи в гражданското производство

Фиксирани разходи за страните в гражданското производство

Разходите пред съдилищата в Белгия са във фиксиран размер. Те варират според съдебната инстанция, пред която е заведено делото, и според етапа на производството (първа или въззивна инстанция).

Процесуалните разходи се наричат „разноски“ (*dépens*) и са предмет на разпоредбите на член 1017 и следващи от Съдебния кодекс. В член 1018 подробно е посочено какво включват съдебните разноски. Съдебните разноски включват:

- различни такси за съдебната регистрация и деловодството. Таксите за деловодството включват такси по регистрация на делото, съставяне и изготвяне на преписи, и са подробно описани в Кодекса за таксите за регистрация, ипотека и деловодство, в член 268 и следващи;
- разходи и хонорари за съдебни актове;
- разходи за преписи на съдебното решение;
- разходи във връзка с всякакви мерки за събиране на доказателства, по-специално такса за свидетели и вещи лица. По отношение на свидетелите — в Кралски указ от 27 юли 1972 г. се определя размерът на таксите и възстановяванията на суми;
- пътни и дневни разходи на магистратите, съдебните деловодители и страните, когато пътуването е било разпоредено от съдията, и разходи за актове, изготвени единствено за целите на производството;
- процедура за обезщетяване, посочена в член 1022;
- хонорарите, заплатата и разходите на медиатора, назначен съгласно член 1734.

В член 1019 се уточнява, че таксите за регистрация, които са част от съдебните разноски, включват:

- обща фиксирана такса,
- специфична фиксирана такса, и
- дължимите такси за съдебните решения при присъждане, ликвидация или разпределяне между кредитори на суми или прехвърлими ценни книжа.

В някои случаи, когато ищецът или лицето, което е встъпило в делото, не е белгиец, а ответникът е белгиец, последният може да поиска, освен ако няма международно споразумение, което да предвижда освобождаване, или в други особени случаи, ищецът или лицето, което е встъпило в делото, да предостави обезпечение, за да гарантира изплащането на обезщетение за претърпените вреди и пропуснати ползи в резултат на делото. Това е предвидено в член 851 от Съдебния кодекс.

Също така, ако е необходимо, трябва да се вземат предвид разходите за съдебен изпълнител, адвокати (вж. по-горе), устни и писмени преводачи (вж. по-долу).

Етап от гражданското производство, когато страните трябва да платят фиксирани разходи

Някои разходи трябва да бъдат платени преди внасянето на съдебния иск. Това е съдебната такса, която се заплаща при завеждането на делото в регистъра.

Разходите, които възникват по време на производството, като правило се заплащат в хода на самото производство.

За някои разходи е необходимо депозиране на сума в съда преди разглеждане на делото. Например на вещите лица се заплаща от депозираната сума, внесена от страната, поискала събирането на доказателства. Също така в член 953 се предвижда страната, поискала изслушването на свидетел, да

предостави като депозит на съдебния деловодител преди самото изслушване сума, равна на размера на таксата и възстановяването на разходите (пътни и др.).

Понякога съдебните разходи се предплащат от адвоката и се включват в неговата сметка с разходи и хонорари.

Фиксирани разходи в наказателното производство

Фиксирани разходи, дължими от всички страни в наказателното производство

Въпросът с фиксирани разходи в наказателни производства е уреден в член 91 и следващи от Кралски указ от 28 декември 1950 г.

Етап от наказателното производство, когато страните трябва да платят фиксирани разходи

Въпросът с фиксирани разходи в наказателни производства е уреден в член 91 и следващи от Кралски указ от 28 декември 1950 г.

Съдебни разходи по конституционни дела

Фиксирани разходи за страни по конституционни дела

При конституционните дела страните заплащат единствено пощенските разходи с препоръчано писмо.

Предварителна информация, която можете да очаквате да получите от вашия процесуален представител (вашия адвокат)

Информация за правата и задълженията на страните

Професионалната етика задължава адвокатите да информират и консултират своите клиенти. Това означава, че адвокатът предоставя на клиента си сведения относно неговите права и задължения.

Освен всичко останало, адвокатът е длъжен да информира клиентите си за начина на изчисляване на неговите хонорари.

Източници на информация за съдебните разходи

Къде мога да намеря информация относно съдебните разходи в Белгия?

Такава информация можете да намерите на уебсайта на [Федералната публична служба „Правосъдие“](#), уебсайта на [Комисията за модернизиране на съдебната система](#) (раздел „Правна информация“) или на интернет сайтовете на различните юридически професии.

Такава информация можете да намерите и в подзаконовите нормативни текстове или ако се обърнете към съдебен деловодител или адвокат.

На какви езици мога да получа информация за съдебните разходи в Белгия?

Такава информация е налична на нидерландски и на френски език.

Къде мога да намеря информация относно медиацията?

Информация относно медиацията има на уебсайта на [Федералната публична служба „Правосъдие“](#) (раздела за публикации), както и на уебсайта на [Федералната комисия по медиация](#).

Къде мога да намеря допълнителна информация относно разходите?

Уебсайт за съдебните разходи

Вж. по-горе.

Къде мога да намеря информацията относно средната продължителност на различните видове производства?

Адвокатите могат да ви предоставят информацията относно прогнозната продължителност на вашето дело. Това зависи от вида на делото, което искате да заведете, и от съда, пред който ще го заведете.

Къде мога да намеря информацията относно средния размер на общите разходи за определено производство?

Адвокатите могат да ви предоставят информацията относно евентуалния размер на разходите за вашето дело. Това зависи от вида на делото, което искате да заведете, и от съда, пред който ще го заведете.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Как се предоставя тази информация? Какви са приложимите ставки?

Когато е публикувана информацията за разходите, посочените разходи не включват ДДС. Приложимата ставка за ДДС е 21 %.

Правна помощ

Приложим праг на доходите в областта на гражданското правосъдие

Този въпрос е уреден в член 508/1 и следващи от Съдебния кодекс на Белгия.

Първичната правна помощ е безплатна за всички. Тя включва първоначалната правна консултация, а именно:

- практически сведения,
- правна информация,
- първо становище и препращане към специализирана организация.

Първата консултация се предоставя от професионални юристи напълно безплатно, независимо от доходите ви.

Чрез вторичната правна помощ се предоставя възможност на онези, чиито доходи не позволяват наемаването на адвокат, да получат безплатна или частично безплатна помощ от адвокат. Адвокатът ви оказва съдействие със съвети и ви защитава. В Кралски указ от 18 декември 2003 г. са определени условията за получаване на частично или напълно безплатна вторична правна помощ и правно съдействие.

Лицата, които могат да се възползват от напълно безплатна правна помощ поради социалното си положение, са:

- всяко едно необвързано лице, чиито чист месечен доход е в размер, по-нисък от 944 EUR;
- всяко едно необвързано лице, което издържа друго лице, чиито чист месечен доход е в размер, по-нисък от 1 213 EUR (+ 163,47 EUR на лице на издръжка);
- всяко едно лице, образуващо домакинство (с брак или фактическо съжителство) и с чист месечен доход на домакинството, по-нисък от 1 213 EUR (+ 163,47 EUR на лице на издръжка);
- всяко лице, което получава доход за социална интеграция или социална помощ;
- всяко лице, което получава гарантирани доходи за възрастни хора (GRAPA);
- всяко лице, което получава обезщетение за заместване на доходите за лица с увреждания, на които не е отпусната надбавка за интеграция;
- всяко лице, което издържа дете, което получава гарантирани семейни добавки;
- всяко социално слабо лице във фламандските региони и Столичния регион Брюксел, което заплаща наем, равен на половината от основния наем, или което заплаща минимален наем във

- валонския регион;
- всяко непълнолетно лице;
- всеки чужденец при подаване на молба за разрешаване на престой или при внасяне на административна или съдебна жалба срещу решение, взето съгласно законите за достъп до територията, пребиваването, установяването и експулсирането на чужди граждани;
- всяко лице, търсещо убежище, всяко лице, което подава декларация или молба за признаване на статута му на бежанец, или което е подало молба за статут на разселено лице;
- лице, което е участник в процедура по колективно уреждане на задължения или което иска да подаде иск за колективно уреждане на задължения.

Лицата, които ползват безплатна правна помощ поради презумпция за недостатъчно доходи (като тази презумпция може да бъде оборена), са:

- всяко задържано или всяко подсъдимо лице, посочено в закона относно незабавното явяване, за което се предполага, освен при доказателства за противното, че е лице, което не разполага с достатъчно средства;
- всяко лице с психично заболяване, на което е била наложена мярка, предвидена в закона от 26 юни 1990 г. относно защитата на лица с психични заболявания, за което се предполага, освен при доказателства за противното, че е лице, което не разполага с достатъчно средства;
- ответникът, посочен в закона относно незабавното явяване.

Помощта е частично безплатна (в този случай адвокатът може да поиска малка сума за покриване на услугите му) за:

- всяко едно необвързано лице, чийто чист месечен доход е между 944 EUR и 1 213 EUR;
- всяко едно необвързано лице, което издържа друго лице, чийто месечен доход е между 1 213 EUR и 1 480 EUR (+ 163,47 EUR за лице на издръжка);
- всяко лице, което съжителства със съпруг/а или с друго лице, с което съставляват домакинство, и с чист месечен доход на домакинството между 1 213 EUR и 1 480 EUR (+ 163,47 EUR за лице на издръжка).

Посочените по-горе суми се актуализират всяка година с индекса на потребителските цени.

Съдебната помощ се отнася до съдебните разходи. Ако клиентът не разполага с достатъчно средства, за да покрие съдебните разходи, той може сам или чрез своя адвокат да се обърне към службата за съдебна помощ. В зависимост от степента на своята неплатежоспособност той може да бъде освободен частично или изцяло от разходите за съдебен изпълнител, вещо лице и др. Този въпрос е уреден в член 664 и следващи от Съдебния кодекс.

Какви са условията за предоставянето ѝ на обвиняем в наказателен процес, жертва на престъпление или лице в качеството му на обвиняем?

Условията за предоставянето на съдебна помощ на лице в качеството му на обвиняем в наказателен процес, жертва или обвиняем, са същите като посочените по-горе.

Има ли дела, освободени от разходи?

Да, например при дело за постигане на колективно уреждане на задължения или за получаване на възможност за предявяване на иск в съда без разходи.

Кога загубилата страна в производство трябва да плати съдебните разходи на спечелилата страна?

По граждански и търговски дела

Съгласно член 1017 и следващи разходите, които съставляват съдебните разходи (разходи за съдебен изпълнител, вещи лица, за съдилищата и др.) по принцип се поемат от загубилата страна след произнасянето на съдебното решение.

Фиксирана сума от разходите и хонорарите на адвоката на спечелилата страна се включва в разноските, които се поемат от загубилата страна. Тази фиксирана сума се нарича „разноски по производството“ и се изчислява по таблица в зависимост от размера на сумите в делото. Не е задължително да се покрият всички направени разходи за хонорари. В Кралски указ от 26 октомври 2007 г. са определени размерите на тези „разноски по производството“. Там е посочен минималният и максималният размер, и съдията е този, който определя размера на разноските в тези рамки.

В някои случаи е възможно съдът да не осъди загубилата страна да заплати съдебните разноски, а да уреди по друг начин този въпрос (поделяне на разходите и др.).

По наказателни дела

Когато подсъдимият и лицата, носещи гражданска отговорност, бъдат осъдени, по принцип процесуалните разходи се поемат от тях, както и плащането на разноските по производството (твърдо определена сума от разходите и хонорарите на адвоката на спечелилата страна — вж. по-горе в раздела за гражданските и търговски дела). Ако обаче подсъдимите и лицата, носещи гражданска отговорност, не бъдат осъдени, а делото бъде загубено от гражданската страна, последната може или ще трябва да бъде осъдена да заплати частично или изцяло процесуалните разходи, дължими на държавата и на подсъдимия, както и разноските по производството. В някои случаи процесуалните разходи се поемат от държавата. Тези правила са описани в Наказателно-процесуалния кодекс.

Хонорари за вещи лица

По граждански и търговски дела

Хонорарите на вещите лица не са регламентирани, като те определят свободно размера на своите хонорари. Съдията контролира дали тези хонорари са в рамките на допустимите граници (той може да се намеси при несъгласие между страните и вещото лице), но няма законов текст, който да определя сумите, заплащани за хонорари на вещите лица. Този въпрос е уреден в член 987 и следващи от Съдебния кодекс, както и в Кралски указ от 24 май 1933 г.

В Кралски указ от 14 ноември 2003 г. е определена тарифата за хонорарите и разходите, дължими на вещите лица, назначавани от трудовите юрисдикции за медицински експертизи относно:

- спорове за надбавки за лица с увреждания,
- семейни надбавки за работници на заплата и за самостоятелно наети лица,
- обезщетение за безработица и
- задължителния режим за здравно осигуряване и обезщетения.

По наказателни дела

Хонорарите на вещите лица в наказателното производство са уредени в Кралски указ от 28 декември 1950 г. и в министерско циркулярно писмо от 22 януари 2009 г. Тарифите за 2009 г. са публикувани в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge*) от 12 януари 2009 г.

Може да се направи справка с текстове от уебсайта на [Комисията по модернизация на съдебната система](#) (раздел „Правна информация“ — „Работещи в съдебната система“ — „тарифи“ — „съдебни разходи“) или на уебсайта на [Портала на Съдебната власт в Белгия](#) (раздел „Законодателство“).

Разходи за писмени и устни преводи

По време на производството може да се наложи да се използват услугите на писмен или устен преводач. Това се случва, когато се представят документи на език, различен от използвания в производството, или когато даден свидетел дава показания на друг език. Това се случва и когато някоя от страните говори на език, различен от използвания в производството и не разбира езика на производството, или когато съдията не разбира използвания от тази страна език. Приложимите правила са предвидени в закона от 15 юни 1935 г. относно използването на езиците в съда.

По наказателни дела

Хонорарите на писмените и устни преводачи в наказателното производство са уредени в Кралски указ от 28 декември 1950 г. и в министерско циркулярно писмо от 22 януари 2009 г. Тарифите за 2009 г. са публикувани в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge*) от 12 януари 2009 г.

Може да се направи справка с текстовете от уебсайта на [Комисията по модернизиране на съдебната система](#) (раздел „Правна информация“ — „Работещи в съдебната система“ — „тарифи“ — „съдебни разходи“) или на уебсайта на [Портала на Съдебната власт в Белгия](#) (раздел „Законодателство“).

Връзки по темата

[Федерална публична служба „Правосъдие“](#)

[Комисия по модернизиране на съдебната система](#)

Документи по темата

[Доклад на Белгия относно проучване за прозрачността на разходите \(829 Kb\)](#)

■ Последна актуализация: 11/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.